

Robert Rajczyk
Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Śląski w Katowicach
ORCID: 0000-0003-2848-4775

Katowice, 17 kwietnia 2019 r.

AUTOREFERAT

1. WYKSZTAŁCENIE

W 1995 roku podjąłem stacjonarne studia magisterskie na kierunku Politologia na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Studia ukończyłem w 2000 roku, po obronie pracy magisterskiej przygotowanej pod kierunkiem prof. Jerzego Mikułowskiego Pomorskiego dotyczącej marketingu wyborczego na poziomie lokalnym na przykładzie jednego z komitetów wyborczego wyborców w Tychach.

W trakcie studiów politologicznych ze względu na wybór specjalizacji dziennikarskiej podjąłem ponadto pracę zawodową. Od lutego 1997 do czerwca 1999 roku współpracowałem z biurem warszawskim Sekcji Polskiej Serwisu Światowego BBC, wykonując obowiązki korespondenta regionalnego oraz dziennikarza w biurze warszawskim. W latach 1999 - 2002 pracowałem jako dziennikarz w największej, komercyjnej stacji radiowej na Śląsku - Radio FLASH FM. Powyższe doświadczenia zawodowe oraz wykształcenie kierunkowe zdeterminowały wybór pierwszego obszaru zainteresowań naukowych, który obejmuje komunikowanie masowe i społeczne, także i w przestrzeni lokalnej. Skutkiem tego było podjęcie studiów podyplomowych. W roku akademickim 2001-2002 kontynuowałem więc edukację na studiach podyplomowych z zakresu public relations w Górnośląskiej Wyższej Szkole Zarządzania im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach. Uzyskana tam wiedza pozwoliła mi poszerzyć kompetencje zawodowe i w efekcie doprowadziła do sprecyzowania pierwszego obszaru zainteresowań badawczych w postaci komunikowania lokalnego. Rezultatem było podjęcie pracy w administracji samorządowej Katowic, Tychów i Bytomia w latach 2003 - 2009 w charakterze specjalisty z zakresu komunikacji społecznej i promocji oraz podjęcie współpracy w charakterze eksperta z Gazetą Samorządu i Administracji Wydawnictwa INFOR, gdzie opublikowałem w latach 2004-2006 pięć artykułów poświęconych lokalnemu komunikowaniu publicznemu. Podsumowaniem działalności eksperckiej był udział w projekcie wydawniczym Wydawnictwa INFOR: „Akademia samorządowego wizerunku”, którego celem było upracticznienie specjalistycznej wiedzy z zakresu Public Relations. W monografii: „Akademia samorządowego wizerunku”, red. Dariusz Tworzydło, Warszawa 2005, Wydawnictwo INFOR, ISBN 83-7440-032-3 zostałem autorem rozdziału traktującego o problematyce komunikacji

zewewnętrznej. Opisane powyżej doświadczenia legły u podstaw podjęcia przeze mnie studiów doktoranckich na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w latach 2005-2009. Stanowi to cezurę obejmującą kolejny obszar badawczy - problematykę ochrony praw mniejszości narodowych - który wynikał z prowadzonej działalności zawodowej w Urzędzie Miasta Katowice i pozarządowej. W tym czasie pod kierunkiem dra hab. Jana Iwanka, prof. UŚ, przygotowywałem rozprawę doktorską poświęconą pozycji ustrojowej i politycznej mniejszości narodowych w rumuńskim systemie politycznym, ze szczególnym uwzględnieniem miejscowej Polonii. Pracę doktorską, zatytułowaną: „*Polska mniejszość narodowa w rumuńskim systemie politycznym*”, obroniłem 11 stycznia 2011 roku. Decyzją Rady Wydziału Nauk Społecznych z 12 stycznia 2011 roku nadano mi tytuł doktora nauk humanistycznych w dziedzinie nauk o polityce, ze specjalnością: współczesne systemy polityczne. Rozprawa doktorska opublikowana została w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej.

2. DOTYCHCZASOWE ZATRUDNIENIE W JEDNOSTKACH NAUKOWYCH

W latach 2005 - 2011 zatrudnionym byłem na stanowisku asystenta w Zakładzie Systemów Politycznych Państw Wysokorozwiniętych w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego. Od 2011 roku, jestem pracownikiem Zakładu Systemów Politycznych Polski i Państw Europy Środkowej i Wschodniej, w którym pod kierunkiem prof. dr hab. Marka Barańskiego kontynuuję badania naukowe poświęcone systemom ustrojowym Rumunii, Mołdawii, Kosowa oraz państw Grupy Wyszehradzkiej.

W latach 2012 - 2018 współpracowałem jako zewnętrzny pracownik dydaktyczny z Wyższą Szkołą Techniczną w Katowicach, Wyższą Szkołą Ochrony Pracy w Katowicach, Wyższą Szkołą Biznesu w Dąbrowie Górniczej (od 15.04.2018 akademia WSB) i Krakowską Akademią im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. W latach 2015 - 2019 uzyskałem trzy granty naukowe z Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Chińskiej na Tajwanie, które realizowałem (dwa pierwsze jak dotąd) na Wydziale Stosunków Międzynarodowych w Nanhua University w Dalin „World's impact of Taiwanese media system” w 2015 roku oraz „Public Diplomacy. A modern tool of Taiwanese diplomacy” w 2017 roku, zaś projekt „How Western Media Frames New Southbound Policy” będę realizował w okresie: czerwiec - październik 2019.

3. WSKAZANIE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO ZGODNIE Z ART. 16. 2. USTAWY Z DNIA 14 MARCA 2003 O STOPNIACH I TYTULE NAUKOWYM ORAZ O STOPNIACH I TYTULE W ZAKRESIE SZTUKI (DZ. U. 2003, NR 65, POZ. 595 Z PÓŹN. ZM.)

3A. TYTUŁ OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO:

Zgodnie z art. 16. 2. Ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2003, nr 65, poz. 595 z późn. zm.) jako osiągnięcie naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące podstawę wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego, wskazuję zbiór powiązanych tematycznie publikacji zatytułowany: „*Współczesne oddziaływanie propagandowe*” składający się z 10 pozycji, do których należą: 3 monografie oraz 4 artykuły naukowe i 3 rozdziały w pracach zbiorowych.

PUBLIKACJE WCHODZĄCE W SKŁAD OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO

Artykuł opublikowany w czasopiśmie naukowym indeksowanym w bazie ISI Web of Science

The role of social media during protests on Maidan [Rola mediów społecznościowych w protestach na Majdanie], Communication Today, vol. 6, no. 2/2015, ss. 86 - 97, ISSN: 1338-130X. *Mój wkład w powstanie artykułu polegał na opracowaniu kwestionariusza ankietowego oraz opracowaniu statystycznych uzyskanych wyników badań, a także ich interpretacji. Mój udział wynosi 50%. [współautor]*

Artykuły opublikowane w czasopismach naukowych z listy B MNiSW:

Institutionalization of Ukraine's information policy as a function of strategic communication [Instytucjonalizacja ukraińskiej polityki informacyjnej] W: Central European Political Studies, nr 3/2018, Poznań 2018, s. 65-80, ISSN: 1731-7517. *Mój wkład w powstanie artykułu polegał na opracowaniu metodologicznym i merytorycznym, opracowaniu problematyki badawczej oraz realizacji badań i zestawieniu uzyskanych wyników badań oraz ich interpretacji w części empirycznej artykułu. Mój udział wynosi 60%. [współautor]*

Media samorządowe jako narzędzie kreacji wizerunku lokalnego lidera i jego otoczenia (na przykładzie treści publikowanych w tygodniku samorządowym „Twoje Tychy” [Local government media as a tool of image creation of a local leader and his surroundings (on the basis of analysis of information published in a local government weekly „Twoje Tychy”)], Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne, Vol. 34/2012, s. 42 - 58, ISSN: 1505-2192. *Mój wkład w powstanie artykułu polegał na merytorycznym i statystycznym opracowaniu uzyskanych wyników badań i ich interpretacji. Mój udział wynosi 60%. [współautor]*

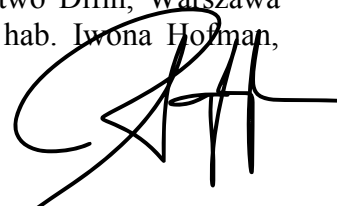
Artykuł opublikowany w zagranicznych czasopismach naukowych:

World's impact of Taiwanese media system [Oddziaływanie tajwańskiego systemu medialnego w wymiarze globalnym], China Media Research, Issue Vol. 12, No. 3 July 2016, ss. 74 - 81, ISSN: 1556-889X

Monografie:

Oblicza współczesnej propagandy. Przypadek chińsko-tajwańskiej wojny informacyjnej, [Contemporary propaganda. Case study of Chinese&Taiwanese information war], Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2019, s. 172, ISBN: 978-83-226-3695-4 (recenzent wydawniczy: dr. hab. Katarzyna Pokorna-Ignatowicz, prof. KAAFm)

Nowoczesne wojny informacyjne [Modern information war], Wydawnictwo Difin, Warszawa 2016, s. 168, ISBN: 978-83-8085-150-4 (recenzent wydawniczy: prof. dr. hab. Iwona Hofman, UMCS)

Komunikowanie lokalne w Polsce. O instrumentach polityki komunikacyjnej samorządów [Local Communication in Poland. Local Authorities' Information Policy Features], Wydawnictwo Gnome, Katowice 2013, ISBN: 978-83-63268-26-8, s. 176, (recenzent wydawniczy: dr hab. Dorota Piontek, prof. UAM). *Mój wkład w powstanie monografii polegał - poza wspólnym ze współautorką zgromadzeniem wyników badań - na opracowaniu teoretycznych aspektów związanych z komunikowaniem lokalnym oraz funkcjonowaniem platformy ePUAP. Mój udział w publikacji wynosi 50%. [współautor]*

Rozdziały w pracach zbiorowych:

Rola komunikacji strategicznej we współczesnym świecie. Przypadek Republiki Chińskiej (Tajwanu) [Strategic Communication. Case Study – Republic of China (Taiwan)] W: Bezpieczeństwo informacyjne w dobie postprawdy, red. T. W. Grabowski, M. Lakomy, K. Oświecimski, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018, ss. 119-133, ISBN: 978-83-7614-356-9

Measures and objectives of Taiwanese digital diplomacy [Środki i cele tajwańskiej dyplomacji cyfrowej] W: Komunikowanie społeczne w dobie nowych technologii, red. D. Piontek, Sz. Ossowski, Wydawnictwo ToC, Nowy Targ/Poznań 2017, ss. 67-80, ISBN: 978-83-949981-1-0

Przejawy rosyjskiej propagandy w Polsce w przestrzeni nowych mediów [Russian Propaganda in Polish New Media] W: Obrazy Rosji i Rosjan w mediach, red. I. Hofman, J. Maguś, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2016, ss. 233-249, ISBN: 978-83-7784-832-6. *Mój wkład w powstanie artykułu polegał na merytorycznym opracowaniu problematyki badawczej i realizacji badań. Mój udział wynosi 50%. [współautor]*

Część publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe powstała w rezultacie kierowania lub udziału w naukowych projektach badawczych realizowanych za granicą oraz w Polsce.

Wykaz projektów i uzyskanych rezultatów w ujęciu chronologicznym.

Nazwa projektu, finansowanie, zastosowane metody i narzędzia badawcze, rola w projekcie	Rezultaty
<p>Komunikowanie lokalne w Polsce. O instrumentach polityki komunikacyjnej samorządów.</p> <p>Metoda ilościowa - kwestionariusz ankiety, dystrybucja poprzez platformę usług publicznych ePUAP z wykorzystaniem profilu zaufanego. Projekt sfinansowany ze środków przeznaczonych na badania statutowe w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.</p> <p>Wykonawca projektu</p>	<p>Komunikowanie lokalne w Polsce. O instrumentach polityki komunikacyjnej samorządów, Wydawnictwo Gnome, Katowice 2013, ISBN: 978-83-63268-26-8, s. 176,</p>
<p>World's impact on Taiwanese media system - grant indywidualny zrealizowany w okresie 21.06-26.09.2015 we współpracy z Nanhua University w Dalin. Badania finansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Chińskiej za pośrednictwem National Central Library w Tajpej.</p> <p>Kierowanie projektem</p>	<p>Publikacja wyników w artykule: World's impact of Taiwanese media system, <i>China Media Research</i>, Issue Vol. 12, No. 3/July 2016, ss. 74 - 81, ISSN: 1556-889X</p>

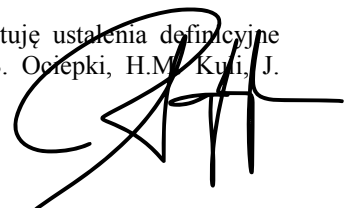
Nazwa projektu, finansowanie, zastosowane metody i narzędzia badawcze, rola w projekcie	Rezultaty
<p>Public diplomacy. A modern tool of Taiwanese diplomacy - grant indywidualny zrealizowany w okresie 30.06 – 02.10.2017 we współpracy z Nanhua University w Dalin. Badania finansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Chińskiej za pośrednictwem National Central Library w Tajpej</p> <p>Kierowanie projektem</p>	<p>Artykuł w druku: Public Diplomacy. Taiwanese diplomacy's essential tool [Dyplomacja publiczna jako nowoczesne narzędzie tajwańskiej dyplomacji], <i>Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne</i>, ISSN: 1505-2192 (English edition) [współautor]</p>
<p>The role of social media during protests on Maidan - comparative research - badania zespołowe, zrealizowane w maju 2015 roku, we współpracy z Kijowskim Uniwersytetem im. Borisa Grinchenko w Kijowie oraz Uniwersytetem Narodowym im Iwana Franko we Lwowie. Projekt finansowany z dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przyznanej Wydziałowi Zarządzania i Komunikacji Społecznej KAAF</p> <p>Wykonawca projektu</p>	<p>Publikacja wyników w artykule: The role of social media during protests on Maidan, <i>Communication Today</i> 2/2015, ss. 86 - 97, ISSN: 1338-130X</p>

3B. OMÓWIENIE CELU NAUKOWEGO WW. PRACY I OSIĄGNIĘTYCH WYNIKÓW WRAZ Z OMÓWIENIEM ICH EWENTUALNEGO WYKORZYSTANIA:

Celem naukowym, który poddano analizie w zbiorze publikacji będących osiągnięciem naukowym jest analiza procesów oddziaływania propagandowego. Podjęcie przeze mnie badań naukowych w zakresie współczesnych formy oddziaływania propagandowego było wynikiem ewolucji zainteresowań badawczych, których punktem wyjścia stała się obserwacja uczestnicząca zachodzących procesów komunikowania, jaką prowadziłem łącząc pracę naukową oraz doświadczenia zawodowe. Przejście od obszaru komunikowania społecznego na poziomie lokalnym do przestrzeni badań obejmujących globalne środowisko informacyjne miało charakter ewolucyjny i wynikało z rozwoju moich zainteresowań naukowych oraz możliwości prowadzenia badań naukowych na poziomie międzynarodowym. W obu wskazanych obszarach badawczych zajmuję się takimi formami oddziaływania propagandowego jak: dezinformacja, polityka informacyjna, międzynarodowe nadawanie programów radiowych i telewizyjnych oraz dyplomacja publiczna, w której współcześnie dominuje jej cyfrowa odmiana¹.

W latach 2011-2012 współrealizowałem projekt badawczy zatytułowany „Komunikowanie lokalne w Polsce. O instrumentach polityki komunikacyjnej samorządów”. Badania były realizowane zespołowo, w skali ogólnopolskiej, metodą ilościową. Proces ich realizacji polegał na rozesłaniu za pomocą elektronicznej platformy usług publicznych ePUAP kwestionariuszy ankiety do wszystkich

¹ W badaniach stanowiących podstawę prezentowanego osiągnięcia naukowego wykorzystuję ustalenia definicyjne odnoszące się do prac: G.S. Joweta i V. O'Donnella, B. Dobek-Ostrowskiej, J. Frasa, B. Ociepki, H.M. Kufi, J. Sztumskiego oraz A. Pratkanisa, E. Aronsona.

urzędów jednostek samorządu lokalnego w Polsce, z wyjątkiem urzędów marszałkowskich, z uwagi na fakt iż badania dotyczyły komunikowania lokalnego, a nie regionalnego. Za sprawą przyjętego sposobu dystrybucji kwestionariuszy wraz ze współrealizującą badania dokonaliśmy analizy poziomu korzystania przez gminy z platformy usług publicznych ePUAP. Celem podjęcia badań było zatem ustalenie w jakim stopniu urzędy jednostek samorządu terytorialnego korzystają z nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych a także wskazanie jakimi metodami i technikami komunikują się ze swoim otoczeniem społecznym. Wyniki badań zawarto w monografii naukowej zatytułowanej **Komunikowanie lokalne w Polsce. O instrumentach polityki komunikacyjnej samorządów** [Wydawnictwo Gnome, Katowice 2013] oraz w artykułach naukowych i rozdziałach w pracach zbiorowych, w których wraz ze współautorką badań upowszechniliśmy ich wyniki.

Poniższa tabela zawiera wykaz opublikowanych artykułów oraz rozdziałów w pracach zbiorowych, jakie powstały w wyniku upowszechniania zrealizowanych badań (poniższe nie są zaliczone do osiągnięcia naukowego).

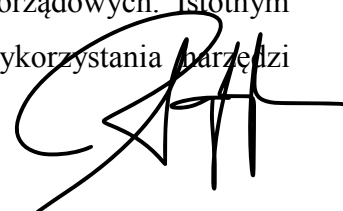
Rodzaj	Tytuł	Czasopismo/Tytuł zbioru	Wydawca/Rok i miejsce wydania
Artykuły naukowe	<i>Usage of secure-qualified signature in Poland</i>	Media & Mass Communication, vol 3/2014	Bułgaria 2014
	<i>Lokalne komunikowanie publiczne w województwie śląskim – komunikat z badań (współautor Patrycja Szostok)</i>	Rocznik prasoznawczy, rok VII/2013	Sosnowiec 2013
Rozdziały w pracach zbiorowych	<i>Komunikowanie publiczne jednostek samorządu terytorialnego z wykorzystaniem profilu zaufanego – komunikat z badań ogólnopolskich (współautor Patrycja Szostok)</i>	<i>Komunikowanie na poziomie samorządu terytorialnego</i> , red. B. Nitschke, K. Glinka, ISBN: 978-83-60389-26-8	Instytut Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2012
	<i>Podderżyvanye kontaktov samoupravleniya v obszczestve s ispolzovaniyej doverennoj profile</i>	<i>Medialnye strategii sovremennovo mira</i>	Krasnodar 2012 Państwowy Uniwersytet w Kubaniu
	<i>Samorządowe komunikowanie lokalne w województwie mazowieckim – raport z badań (współautor Patrycja Szostok)</i>	<i>Media w edukacji. Obszary lokalności-różnorodność współczesności</i> , red. nauk. A. Roguska, ISBN 978-83-931326-5-2	Siedlce 2013

Rodzaj	Tytuł	Czasopismo/Tytuł zbioru	Wydawca/Rok i miejsce wydania
	<i>Znaczenie mediów w komunikacji samorządowej (współautor Patrycja Szostok)</i>	<i>Znaczenie mediów w komunikacji samorządowej [w:] Media a środowisko społeczne. Dylematy teorii i praktyki, t. 3, red. S. Michalczyk, D. Krawczyk, ISBN 978-83-922712-8-4</i>	Gliwice-Katowice 2014

Poczynione ustalenia badawcze upowszechniałem także podczas konferencji naukowych, ich wykaz znajduje się w poniższej tabeli.

Temat	Miejsce i data	Organizator	Tytuł referatu
<i>Media w edukacji. Przestrzenie globalności – obszary lokalności</i>	Siedlce 19.11.2012	Instytut Pedagogiki Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy w Siedlcach	Samorządowe komunikowanie lokalne w województwie mazowieckim – raport z badań (współautor: Patrycja Szostok)
<i>Komunikowanie na poziomie samorządu terytorialnego</i>	Zielona Góra 22-23.05.2012	Instytut Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego	Ogólnopolskie badanie funkcjonujących rozwiązań rozpowszechniania informacji na poziomie lokalnym (współautor: Patrycja Szostok)
<i>III Kongres Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej</i>	Kraków 26-28.09.2013	Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej	Rola mediów w komunikowaniu na poziomie samorządów terytorialnych
<i>Media and mass communication</i>	Bułgaria 10.09 – 14.09.2014	Bułgarska Akademia Nauk	Usage Of Secure-Qualified Signature In Poland
<i>Od nauk politycznych do nauki o polityce. Ewolucja i współczesny stan badań polityki</i>	Ustroń 22.09 – 24.09.2014	Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach	Od polityki informacyjnej do polityki komunikacyjnej - o sposobach komunikowania się w samorządach (współautor: Patrycja Szostok)

Monografia jako pierwsza w Polsce publikacja naukowa podejmuje między innymi problem wykorzystania nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych do komunikowania się z odbiorcami usług publicznych. W wymiarze praktycznym w monografii zbadano między innymi zjawisko budowania pozornej wiarygodności poprzez wydawanie prasy lokalnej przez komunalne spółki prawa handlowego, zależne pod względem właścicielskim od władz samorządowych. Istotnym ustaleniem badawczym była również konstatacja o nikłym poziomie wykorzystania narzędzi

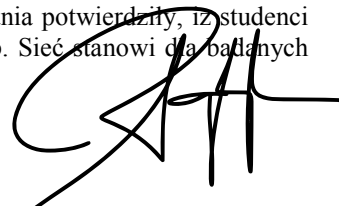

komunikacji elektronicznej w postaci platformy usług publicznych ePUAP oraz poczty elektronicznej przez urzędy jednostek samorządu terytorialnego.

Tematykę związaną ze współczesnym oddziaływaniem propagandowym w obszarze lokalnym podjąłem także w artykule zatytułowanym: **Media samorządowe jako narzędzie kreacji wizerunku lokalnego lidera i jego otoczenia (na przykładzie treści publikowanych w tygodniku samorządowym „Twoje Tychy” [Local government media as a tool of image creation of a local leader and his surroundings (on the basis of analysis of information published in a local government weekly „Twoje Tychy”)]** opublikowanym w czasopiśmie naukowym Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne, Vol. 34/2012, w którym analizie poddałem [jestem współautorem badań oraz artykułu] proces komunikowania lokalnego prowadzony w konkretnej gminie - mieście na prawach powiatu. Celem podjętej analizy było zaprezentowanie w jaki sposób dysponent medium samorządowego, którym pozostaje gmina, w ramach spółki komunalnej stanowiącej niemal 100% jej własność, oddziałuje na treści i formę publikacji informacji dotyczących miasta oraz jego włodarzy, tak w okresie kampanii wyborczej, jak i podczas sprawowania mandatu. W wyniku badań ustalono iż media samorządowe stanowią istotne narzędzie oddziaływania propagandowego, kształtując pożądany wizerunek władz miasta oraz powiązanych z gminą instytucji. Stanowią nadto nośnik jednostronnej informacji, za sprawą której mieszkańcy miasta stają się odbiorcami treści o charakterze propagandowym. Nadto ustalenia badawcze pozwoliły na sformułowanie wniosku, iż konkretne medium samorządowe, jakie poddano analizie nie kreuje płaszczyzny debaty o charakterze lokalnym, stając się wyłącznie nośnikiem jednostronnej informacji, której celem jest oddziaływanie propagandowe.

Kolejny projekt badawczy, jaki podjąłem dotyczył realizacji procesów oddziaływania propagandowego z wykorzystaniem nowych mediów podczas „Rewolucji Godności”, która miała miejsce na Ukrainie na przełomie 2013/2014 roku. Uczestnicząc w międzynarodowym projekcie naukowym, prowadzonym przez badaczkę społeczną z Krakowskiej Akademii im. A. Frycza-Modrzewskiego, uczestniczyłem w badaniach porównawczych realizowanych na Ukrainie, we współpracy z: Kijowskim Uniwersytetem im. Borisa Grinchenko w Kijowie oraz Uniwersytetem Narodowym im Iwana Franko we Lwowie. Celem badań była analiza roli, jaką pełnią nowe media, zwłaszcza media społecznościowe używane przez studentów (wśród tej grupy były realizowane badania) podczas protestów o charakterze społeczno-politycznym. W wyniku badań dokonano następujących ustaleń: nowe media stanowiły wyłączone źródło informacji dla grupy badanej.² Nadto

² Podczas badań celowo zapytano respondentów o ich stosunek do treści dostarczanych za pośrednictwem mediów tradycyjnych, chcąc ustalić czy z tych studenci nie korzystają z uwagi na fakt podporządkowania tradycyjnych środków masowego przekazu celom politycznym lub ekonomicznym na Ukrainie, czy też wybór nowych mediów stanowi ich autonomiczną decyzję niezależną od treści przekazywanych kanałami tradycyjnymi. Badania potwierdziły, iż studenci nie korzystają z tradycyjnych środków masowego przekazu i nie deklarują takich potrzeb. Sieć stanowi dla badanych jedyne i wyłączone źródło informacji.

wskazano, iż podczas protestów, które odbywały się w Kijowie, ich uczestnicy tworzyli i dystrybuowali w sieci własne przekazy obrazujące i komentujące przebieg wydarzeń. Przekazy te, zwłaszcza zamieszczane w serwisie YouTube podlegały redundacji w globalnym obiegu informacyjnym, stając się narzędziem oddziaływania propagandowego na międzynarodową opinię publiczną. Powyższe oddziaływanie propagandowe miało także wymiar wewnętrzny, wpływając na agregowanie poparcia społecznego i mobilizowanie ukraińskiej opinii publicznej. Wyniki badań zawarto w artykule zatytułowanym: **The role of social media during protests on Maidan [Rola mediów społecznościowych w protestach na Majdanie]**, opublikowanym w czasopiśmie naukowym *Communication Today* [Vol. 6, no. 2/2015]. Dodatkowo ustalenia badawcze zaprezentowałem wraz z współautorką badań oraz artykułu podczas IV Kongresu PTKS [referat: Rola mediów społecznościowych podczas protestów na Majdanie] oraz opublikowałem w pracy zbiorowej zatytułowanej: **Komunikowanie społeczne w dobie nowych technologii**, red. D. Piontek, Sz. Ossowski w rozdziale: **Media społeczne w protestach politycznych (na przykładzie ukraińskiej rewolucji godności)** [Wydawnictwo ToC, Nowy Targ/Poznań 2017].

Problematykę ukraińską i używanie podczas EuroMajdanu mediów społecznościowych zaprezentowałem także, jako przykład oddziaływania propagandowego, w monografii prezentującej problematykę roli propagandy we współczesnym świecie: **Nowoczesne wojny informacyjne** [Wydawnictwo Difin, Warszawa 2016]. W monografii dowiedziono, iż właściwie zaplanowana komunikacja zintegrowanego przekazu dystrybuowanego przez skorelowane z grupami docelowymi kanały komunikacji, to warunek efektywnego oddziaływania propagandowego na odbiorcę, pomimo dysponowania niesymetrycznymi zasobami oraz funkcjonowania w geopolitycznych uwarunkowaniach oddziaływania na międzynarodową opinię publiczną.

Głównym celem monografii było wskazanie roli jaką środki masowego przekazu, w tym także nowe media, odgrywają we współczesnym świecie na przykładzie wojen informacyjnych oraz kampanii promocyjnych lub propagandowych. Szczególne miejsce, jak już wspomniano wyżej zajmują nowe media stanowiąc nie tylko kanał wymiany informacji ale także umożliwiając agregowanie poparcia społecznego wokół konkretnych idei. Przedmiotem badań zreferowanych w monografii stało się ustalenie relacji pomiędzy zmianą form oddziaływania propagandowego w związku z rozwojem technologicznym, a modyfikacją treści przekazów w celu kreowania konkretnych postaw i opinii. W monografii przyjąłem następujące hipotezy:

- nowe media stanowią główny kanał pozainstytucjonalny udziału podmiotów pozapaństwowych w globalnym systemie informacyjnym
- selektywność przekazów w nowych mediach zależy od potrzeb informacyjnych

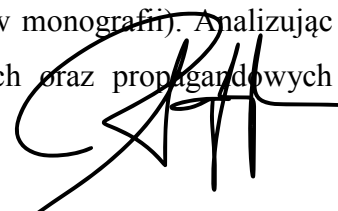
- telewizje informacyjne i nowe media agregują kapitał społeczny dzieląc linię programową nadawcy
- wybór kanału komunikowania w nowych mediach ma charakter selektywny i wiąże się z jego efektywnością

Do weryfikacji hipotez badawczych sformułowalem pytania badawcze:

- Jakie funkcje dominują w przekazach państwowych telewizji informacyjnych i w nowych mediach?
- Czy przekazy państwowych telewizji informacyjnych mają wyłącznie charakter propagandowy?
- Czy zawartość nowych mediów służy promocji zewnętrznej czy też integracji wewnętrznej?
- Jaki jest wpływ publikowanych treści na skuteczność agregowania kapitału społecznego?
- Jakie kategorie uczestników biorą udział w komunikacji wielokierunkowej w nowych mediach?

W celu konfirmacji lub obalenia wskazanych hipotez przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe w obszarze mediów tradycyjnych oraz mediów społecznościowych. Badania ilościowe polegały na pomiarze liczby wskazującej na zasięgi informacji w mediach społecznościowych zaś badania jakościowe polegały na dokonaniu kategoryzacji zawartości przekazów propagandowych ukazujących się w mediach tradycyjnych i społecznościowych. Dodatkowo w monografii zawarto analizy jakościowe w postaci studium przypadków dotyczących form oddziaływania propagandowego na odbiorców.

Monografia składa się z sześciu rozdziałów, wstępu i zakończenia oraz aneksów obejmujących zestawienie wyników badań. Rozdziały zostały zbudowane w drodze korelacji ustaleń teoretycznych oraz przykładów tak odwołujących się do referowanych badań, jak i innych obrazujących opisywane zjawiska, z czego w rozdziałach od IV do VI opisano wyniki badań jakościowych przeprowadzonych jako wybrane studia przypadków. W rozdziale I, który stanowi wprowadzenie do problematyki badawczej, dokonałem przeglądu współczesnych teorii propagandy, interpretując pojęcie wojen i konfliktów informacyjnych, a także ustaliłem zależność definicyjną pojęcia propaganda oraz perswazja. W rozdziale II opisałem proces instytucjonalizacji propagandy wskazując jego elementy składowe w postaci religii, propagandy wizualnej, kultury i języka, a także instrumenty kontroli lub nadzoru administracyjnego. Rozdział III, traktuje o formach zorganizowanej perswazji, do których zaliczam: system prawny, politykę informacyjną i sterowanie aktywnością społeczną. W rozdziale IV, analizując zagadnienie oddziaływania propagandowego za pośrednictwem tradycyjnych środków masowego przekazu, w szczególności telewizji, dokonuję własnej typologii wykorzystania mediów do celów propagandowych. Typologia obejmuje podział ze względu na realizowaną misję przez środki masowego przekazu (s. 75 w monografii). Analizując oddziaływanie na zbiorowości i prowadzenie kampanii informacyjnych oraz propagandowych

w rozdziale IV odniosłem się do przykładów mistyfikacji medialnych, czyli kreowanych na wielką skalę faktów medialnych, których celem było wywołanie zamierzonego efektu społecznego, służącego dobru publicznemu.

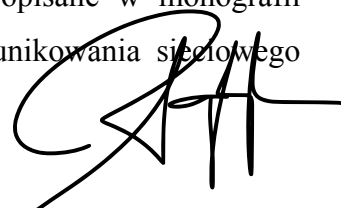
W rozdziale V poddałem analizie wykorzystanie informacji w charakterze broni propagandowej. W rozdziale tym mowa jest o dezinformacji jako formie oddziaływania propagandowego, za pomocą którego prowadzony jest proces sterowania społecznego. Zawarte analizy przypadków odwołują się do propagandy tzw. „Państwa Islamskiego” (ISIS - przyp. RR); Al-Kaidy Półwyspu Arabskiego (AQAP) oraz rosyjsko-ukraińskiej wojny informacyjnej (dot. Donbasu). W ostatnim rozdziale omówiłem dyplomację cyfrową traktując ją jako narzędzie oddziaływania propagandowego w odniesieniu do komunikowania się wybranych państw nieuznawanych (Republika Górskiego Karabachu, Naddniestrzańska Republika Mołdawska, Noworosja).

Przeprowadzone badania potwierdziły prawidłowość sformułowanych hipotez badawczych zaś wnioski, jakie płyną z przedmiotowej monografii można ująć, jako następujące stwierdzenia:

1. Nowoczesne wojny informacyjne toczą się równolegle na trzech frontach: e-wizerunek i zarządzanie wirtualną reputacją; za pośrednictwem mediów narracyjnych; dyplomacja cyfrowa.
2. Motywem przewodnim jest użycie miękkiej siły w postaci oddziaływania poprzez kulturę lub w sferze wartości.
3. Celem toczonych współcześnie wojen informacyjnych jest z jednej strony uzyskanie przewagi informacyjnej, z drugiej zaś zyskanie przewagi gospodarczej, która determinuje obecnie determinuje pozycje geopolityczną podmiotu stosunków międzynarodowych.

W monografii wykazano, iż oddziaływanie propagandowe, które zdominowane jest co prawda przez nowoczesne technologie informacyjne, rozwija się także w oparciu o finansowane ze środków publicznych telewizyjne kanały informacyjne, będące obecnie narzędziem osiągnięcia przewagi informacyjnej w przestrzeni komunikacji medialnej. Istotnym ustaleniem badawczym jest również wniosek, iż telewizyjne kanały informacyjne o zasięgu międzynarodowym wykorzystywane są jako narzędzia dystrybucji schematów narracyjnych właściwych dla koncepcji politycznych swojego dysponenta. Jednym z elementów tego procesu pozostaje dezinformacja dystrybuowana przede wszystkim poprzez media społecznościowe i kontentowe. W przeciwieństwie jednak do treści dezinformacyjnych rozpowszechnianych w nowych mediach, w telewizyjnych kanałach informacyjnych dezinformacja nie przybiera formy upowszechniania informacji nieprawdziwych, a selektywności przekazu. To z kolei buduje u odbiorców pozorną wiarygodność nadawcy służąc jednocześnie uzyskiwaniu przewagi informacyjnej.

Kontynuując rozważania naukowe oparte o ustalenia badawcze opisane w monografii poświęconej nowoczesnym wojnom informacyjnym oraz procesom komunikowania sieciowego

na Ukrainie, analizie naukowej poddałem rosyjskie oddziaływanie propagandowe w przestrzeni nowych mediów w Polsce. Rezultaty badań zawarłem w rozdziale: **Przejawy rosyjskiej propagandy w Polsce w przestrzeni nowych mediów** opublikowanym w pracy zbiorowej pod redakcją I. Hofman oraz J. Maguś: **Obrazy Rosji i Rosjan w mediach** [Wydawnictwo UMCS, Lublin 2016], którego jestem współautorem. W przedmiotowym rozdziale wykazano istnienie ścisłej korelacji pomiędzy schematami narracyjnymi, a uzyskiwaniem przewagi informacyjnej w międzynarodowym środowisku informacyjnym. Sformułowane wnioski dotyczą także zjawiska budowania pozornej wiarygodności w celu zwiększenia efektywności oddziaływania propagandowego.

Przyglądając się procesom oddziaływania propagandowego, przedmiotem mojego zainteresowania stały się także zagadnienia związane z tym, jakimi narzędziami państwo może podejmować próby ochrony własnej przestrzeni informacyjnej przed wrogimi działaniami prowadzonymi w formie wojny informacyjnej. Tematykę tę podjąłem w artykule zatytułowanym **Institutionalisation of Ukraine's information policy as a function of strategic communication** opublikowanym w czasopiśmie naukowym *Środkowoeuropejskie Studia Polityczne 3/2018*. Celem podjętych na potrzebę przygotowania artykułu badań była analiza polityki informacyjnej realizowanej przez Ukrainę po wydarzeniach EuroMajdanu. Dokonując podziału działań informacyjnych realizowanych przez ukraińską egzekutywę na działania strategiczne, operacyjne i instytucjonalne, wraz ze współautorką badań oraz artykułu, poddałem analizie politykę informacyjną Ukrainy w kontekście realizacji funkcji komunikacji strategicznej.

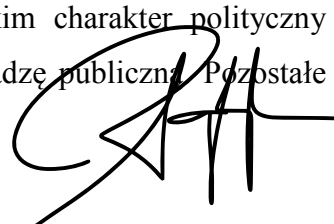
Problem globalnego oddziaływania propagandowego w wymiarze nowych mediów podjąłem realizując grant badawczy finansowany przez tajwańskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych w ramach programu Taiwan Fellowship w 2015 roku. W trakcie realizacji grantu poddałem analizie wpływ przekazów medialnych dotyczących problematyki tajwańskiej na obraz Republiki Chińskiej w globalnych, informacyjnych kanałach telewizyjnych. Efekty realizacji grantu badawczego zawarłem w artykule: **World's impact of Taiwanese media system [Oddziaływanie tajwańskiego systemu medialnego w wymiarze globalnym]** opublikowanym w amerykańsko-chińskim czasopiśmie naukowym *China Media Research* [Issue Vol. 12, No. 3 July 2016]. Analiza ilościowa oraz badanie jakościowe kontentu obejmującego tematykę tajwańską w wybranych największych stacjach telewizyjnych o globalnym zasięgu nadawania, prezentuje Tajwan jako jedyną funkcjonującą chińską demokrację, z nowoczesną gospodarką opartą na wiedzy.

Kontynuując badania problematyki oddziaływania perswazyjnego skoncentrowałem się na realizacji przez Republikę Chińską działań z zakresu dyplomacji publicznej, a zwłaszcza jej cyfrowej odmiany. Efektem tej pracy było opublikowanie przeze mnie rozdziału zatytułowanego: **Measures and objectives of Taiwanese digital diplomacy** w pracy zbiorowej pod redakcją D. Piontek, Sz. Ossowski: **Komunikowanie społeczne w dobie nowych technologii**

[Wydawnictwo ToC, Nowy Targ/Poznań 2017]. Przedmiotem rozdziału była przede wszystkim prezentacja środków i analiza celów, jakie przyświecają Republice Chińskiej w realizacji działań z zakresu dyplomacji cyfrowej. W kręgu zainteresowania naukowego znalazły się przejawy aktywności w przestrzeni nowych mediów trzech ośrodków politycznych. Analizie ilościowej i jakościowej poddano treści publikowane przy użyciu nowoczesnych aplikacji internetowych w wybranych kanałach komunikacji. Naczelnym zadaniem poniższych rozważań było ustalenie zakresu przedmiotowego zawartości zamieszczanego w sieci internetowej przekazu w kontekście celów stawianych dyplomacji cyfrowej, jak również specyficznego statusu prawnomiędzynarodowego Tajwanu. Uwagę skoncentrowano na urzędzie prezydenta Republiki Chińskiej, Yuanie Wykonawczym (rządzie) oraz Ministerstwie Spraw Zagranicznych ze względu na kluczową rolę tych aktorów politycznych w prowadzeniu polityki zagranicznej. Determinantą dyplomacji cyfrowej okazuje się bowiem zwiększanie międzynarodowej pozycji ekonomicznej Tajwanu w międzynarodowej wymianie gospodarczej.

Dyplomacja publiczna, a zwłaszcza jej cyfrowa odmiana, umożliwiają podmiotom niepaństwowym, między innymi quasi-państwom jak Republika Chińska, udział we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Problematyka ta podlegała analizie z uwzględnieniem wymiarów strategicznego, instytucjonalnego oraz operacyjnego i w realizacji różnych aktorów społeczno-politycznych z synergią działań jako determinantą procesu komunikacji międzynarodowej. Konkluzją rozważań jest konstatacja o dyplomacji publicznej jako narzędziu kształtującym międzynarodowy wizerunek Tajwanu jako odpowiedzialnego i wiarygodnego uczestnika stosunków międzynarodowych. Służyć temu ma tajwańskie zaangażowanie, głównie sektora pozarządowego, w realizację projektów międzynarodowych z zakresu pomocy rozwojowej i pomocy humanitarnej. Te dwa aspekty determinują tajwańską dyplomację publiczną, a nie specyficzny status prawnomiędzynarodowy Republiki Chińskiej.

Jak wskazano powyżej, polityka informacyjna oraz dyplomacja publiczna stanowią - obok międzynarodowego nadawania programów radiowych i telewizyjnych oraz operacji informacyjnych - istotne elementy składowe w procesie komunikacji strategicznej. Analizę funkcjonalną tego problemu w odniesieniu do Tajwanu przedstawiłem także w rozdziale: **Rola komunikacji strategicznej we współczesnym świecie. Przypadek Republiki Chińskiej (Tajwanu) [Strategic Communication. Case Study – Republic of China (Taiwan)]**, który stanowi część zbioru: *Bezpieczeństwo informacyjne w dobie postprawdy*, red. T. W. Grabowski, M. Lakomy, K. Oświecimski, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018. W komunikowaniu strategicznym Tajwanu wyróżnić można trzy poziomy: strategiczny, instytucjonalny oraz operacyjny. Pierwszy z nich ma przede wszystkim charakter polityczny i uzależniony jest od programu politycznego aktualnie sprawujących władzę publiczną. Pozostałe

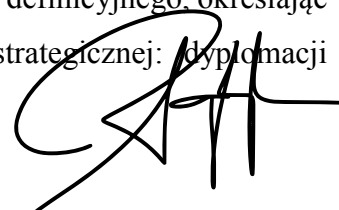
obejmują aktywność organizacji pozarządowych oraz obywateli jako podmiotu społeczeństwa obywatelskiego. Głównym celem tajwańskiej komunikacji strategicznej jest bowiem wzrost znaczenia Tajwanu w międzynarodowych stosunkach gospodarczych.

Podsumowaniem dotychczasowych badań poświęconych oddziaływaniu perswazyjnemu jest monografia **Oblicza współczesnej propagandy. Przypadek chińsko-tajwańskiej wojny informacyjnej** [Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2019]. Monografia stanowi wynik badań w dyscyplinie nauki o polityce z odwołaniem się do dorobku nauk o mediach i komunikacji społecznej. Wnioski płynące z części empirycznej wpisują się w nurt badań nad znaczeniem współczesnych działań propagandowych dla pozycji międzynarodowej państwa o limitowanej uznawalności.

Cel monografii zidentyfikowano na dwóch płaszczyznach. Po pierwsze, prezentacja współczesnych form i narracji propagandowych, realizowanych przez oba państwa w płaszczyźnie mediów tradycyjnych oraz nowych mediów, przede wszystkim mediów społecznościowych. Po drugie, wykorzystując rozważania teoretyczne, w kontekście empirycznym ustalenie działań propagandowych prowadzonych przez Chińską Republikę Ludową i Republikę Chińską, pozostające wobec siebie w skomplikowanej sytuacji polityczno-ekonomicznej. To oznacza, że działania propagandowe, realizowane przez każde z państw pozostają w określonej zależności, jednocześnie oddziałując na siebie wzajemnie.

Monografia składa się z dwóch części i z pięciu rozdziałów, wstępu oraz zakończenia. Pierwsza część monografii zatytułowana: współczesna propaganda - ujęcie teoretyczne, składa się z trzech rozdziałów. W rozdziale pierwszym podjęto problematykę znaczenia i roli propagandy we współczesnym komunikowaniu. Analizując kierunki współczesnej aktywności propagandowej wyznaczono funkcje integrujące opinię publiczną oraz podjęto analizę propagandy jako narzędzia aktywizacji społecznej. W drugim rozdziale opisano wykorzystanie propagandy w walce informacyjnej, zwracając szczególną uwagę na problemy dezinformacji w ujęciu komunikowania perswazyjnego. Omówione zostały także kwestie dotyczące bezpieczeństwa społecznego czy też informacyjnej odporności społecznej, jak również bezpieczeństwa informacyjnego. Ma ono zapewnić suwerenność państwa w zakresie przestrzeni informacyjnej i zwalczania obcych wpływów oraz ingerencji w tym obszarze. Przejawiają się one między innymi rozpowszechnianiem zewnętrznej propagandy zarówno jawnej, jak i ukrytej. Tej ostatniej dystrybuowanej zresztą najczęściej w celach dezinformacyjnych.

W rozdziale trzecim podjęto analizę usytuowania propagandy w strukturze komunikacji strategicznej, która stanowi istotny element działań w zakresie zarządzania reputacją państwa w wymiarze globalnym. W tym rozdziale dokonano także uporządkowania definicyjnego, określając zakres przedmiotowy dziedzin stanowiących składowe komunikacji strategicznej: dyplomacji

publicznej, międzynarodowego nadawania programów telewizyjnych i radiowych, operacji informacyjnych oraz polityki informacyjnej. Odniesienia pojęciowe względem problematyki badanej zastosowano ukazując różnice w definiowaniu propagandy, public relations, komunikowania międzynarodowego, strategicznej komunikacji zewnętrznej państw, miękkiej siły i smart power oraz relacji do brandingu narodowego i jego znaczenia w procesie komunikacji globalnej. Takie ujęcie wymienionych pojęć względem propagandy uważam za konieczne z faktu, że przedmiotem oddziaływania perswazyjnego jest tak propaganda, jak i inne formy komunikowania.

Kolejne dwa rozdziały mieszczą się w drugiej części monografii zatytułowanej: propaganda Tajwanu i Chin kontynentalnych - studium przypadków. Rozdział czwarty zawiera badania jakościowe działań propagandowych realizowanych przez Tajwan, ze wskazaniem ich wymiarów: strategicznego, instytucjonalnego oraz funkcjonalnego. Tytułem wprowadzenia do rozdziału skrótowo opisano problematykę państw nieuznawanych, do kategorii których zaliczany jest Tajwan. W ostatnim rozdziale poddano analizie kwestię tajwańską w propagandzie Chińskiej Republiki Ludowej, zwracając uwagę na cechy chińskiej propagandy, jej wymiar ideologiczny, co ma znaczenie w kontekście faktu, że zarówno mieszkańcy Tajwanu, jak i Chin Ludowych kulturowo i etnicznie stanowią jeden naród. W rozdziale omówiono również wymiar globalny chińskiej propagandy oraz narrację propagandową, jaką Chińczycy stosują względem Tajwanu.

Studium przypadków (case studies) działań propagandowych prowadzonych przez Republikę Chińską (Tajwan) oraz Chińską Republikę Ludową (Chiny kontynentalne), stanowi przypadek szczególny w relacjach stosunków międzynarodowych. Analiza przedstawiona w części teoretycznej została przeprowadzona metodą desk research. Celem badania research desk było zebranie i zestawienie literatury naukowej, która pozwalała na wyznaczenie kierunku przygotowania i opracowania metodologii badawczej. Wśród przeanalizowanej literatury znalazły się pozycje dotyczące parapaństw (jako podmiotu stosunków międzynarodowych), poświęcone zagadnieniom propagandy i działań propagandowych realizowanych w przestrzeni mediów masowych i nowych mediów, a ponadto poruszające zagadnienia międzynarodowego komunikowania politycznego, public relations oraz komunikacji strategicznej, w wymiarach niezbędnych do przedstawienia przedmiotowego zagadnienia.

Badania empiryczne przeprowadziłem metodą jakościową, wykorzystując analizę przypadków (case studies) propagandy realizowanej przez Tajwan oraz kwestii tajwańskiej w propagandzie prowadzonej przez Chińską Republikę Ludową. Taki sposób realizacji badań pozwala na wskazanie wzajemnych relacji pomiędzy państwem dominującym, a państwem realizującym działania propagandowe w przestrzeni międzynarodowej, w której jego obecność jest limitowana.

W badaniach empirycznych przyjąłem hipotezę o istnieniu zależności pomiędzy działaniami propagandowymi prowadzonymi przez Tajwan i Chińską Republiką Ludową, przy czym działania propagandowe realizowane przez Tajwan są niezależne od działań podejmowanych przez Chińską Republikę Ludową, mają na celu kształtowanie relacji Tajwanu z podmiotami prawa międzynarodowego, organizacjami międzynarodowymi oraz obywatelami innych krajów. Działania są ukierunkowane na kształtowanie wizerunku i postrzegania Republiki Chińskiej, jako „jedynej chińskiej demokracji”. Natomiast kwestia tajwańska stanowi element propagandowych działań realizowanych przez Chiny kontynentalne, jako podmiot dążący do promowania na świecie idei jednych Chin (one China).

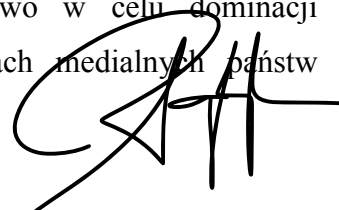
W kontekście przyjętej i rozbudowanej hipotezy określającej wzajemne relacje działań propagandowych prowadzonych przez Tajwan i Chiny kontynentalne zaproponowałem dwa pytania badawcze, według których będą realizowane analizy przypadków.

P1. Czy wymiary propagandy Tajwanu przyjmują Chiny kontynentalne, jako podmiot działań propagandowych ?

P2. W jaki sposób kwestia tajwańska jest kształtowana w chińskiej propagandzie ? Czy przyjmuje ona wymiar oddziaływania wewnętrznego, czy prowadzona jest w wymiarze globalnym?

Analiza form przebiegu jednego z najdłuższych w historii konfliktów propagandowych – chińsko - tajwańskiego pozwala prześledzić nie tylko rozwój technik propagandowych, ale przede wszystkim korelację pomiędzy stosowanymi metodami a realizowanymi celami propagandowymi. Chronologicznie i równoległe z rozwojem technik propagandowych w chińsko-tajwańskim pojedynku propagandowym następowała również ewolucja tajwańskich celów propagandowych. Chińskie cele propagandowe są niezmiennie ofensywne, podczas gdy tajwańskie od czasu utraty uznania międzynarodowego do początków demokratyzacji wyspy miały charakter defensywny. Obecnie w Republice Chińskiej realizowane są cele komplementarne za pośrednictwem operacji informacyjnych służących uzyskaniu przewagi informacyjnej. Ofensywność chińskich celów propagandowych charakteryzuje się z kolei dążeniem do posiadania dominacji informacyjnej w przestrzeni globalnego dyskursu medialnego.

Przyszłość tajwańskiej propagandy kształtować się będzie przede wszystkim w oparciu o nowe media z istotną rolą e-wizerunku państwa oraz intensywną ochroną własnej przestrzeni informacyjnej, w szczególności zaś przeciwdziałaniem chińskim operacjom informacyjnym i dezinformacyjnym w obrębie tajwańskiego środowiska informacyjnego. Natomiast przyszłość chińskiej propagandy związana będzie z rozwojem międzynarodowego nadawania programów telewizyjnych przez państwowe telewizje informacyjne o globalnym zasięgu technicznym oraz ekspansją chińskiego kapitału prywatnego wspieranego przez państwo w celu dominacji własnościowej w organizacjach medialnych, które działają na rynkach medialnych państw

znajdujących się bądź to w sferze zainteresowań politycznych i gospodarczych Chińskiej Republiki Ludowej.

Kwestia tajwańska w propagandzie chińskiej nie ma charakteru jedynie problemu o charakterze wewnętrznym. Dzieje się tak z dwóch powodów. Po pierwsze, kwestia Cieśniny Tajwańskiej ma charakter geopolityczny i strategiczny, a drugiej zaś strony Republika Chińska, która nie koncentruje swojego oddziaływania propagandowego wyłącznie na Chińskiej Republice Ludowej, skutecznie czyni z tak zwanej kwestii tajwańskiej problem o charakterze międzynarodowym.

W toku badań empirycznych i przeprowadzonych analiz potwierdzona została zatem przyjęta hipoteza o istnieniu zależności pomiędzy działaniami propagandowymi prowadzonymi przez Tajwan i Chińską Republiką Ludową, przy czym działania propagandowe realizowane przez Tajwan są niezależne od działań podejmowanych przez Chińską Republikę Ludową i mają na celu kształtowanie relacji Tajwanu z podmiotami prawa międzynarodowego, organizacjami międzynarodowymi oraz obywatelami innych krajów.

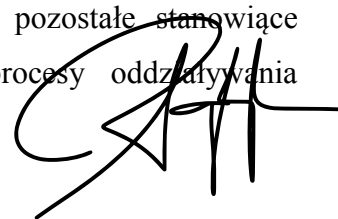
Rewolucja informacyjna, która towarzyszy nam współcześnie, ma przede wszystkim egalitarny charakter. Niezależnie od pozycji geopolitycznej i posiadanych zasobów umożliwia ona udział w globalnym dyskursie medialnym podmiotom do tej pory z niego wykluczonym lub stygmatyzowanym, które zyskały niespotykane wcześniej możliwości uzyskiwania przewagi informacyjnej, czyli oddziaływania na kształt lub też nawet i kształtowania globalnego dyskursu medialnego.

Pociąga to za sobą jednak między innymi konieczność uwzględnienia środowiska informacyjnego jako przestrzeni ochrony suwerenności w wymiarze zarówno politycznym, ale także i społecznym, a nie tylko w aspekcie infrastrukturalnym i cyberbezpieczeństwa infrastruktury krytycznej.

WYKORZYSTANIE OSIĄGNIĘTYCH WYNIKÓW BADAŃ

Wnioski ze zrealizowanych badań, opublikowanych w monografii zatytułowanej **Komunikowanie lokalne w Polsce. O instrumentach polityki komunikacyjnej samorządów**, po jej ukazaniu się na rynku przekazano do ówczesnego Ministra Cyfryzacji, który nadzorował realizację w Polsce elektronicznych usług administracji publicznej, jako raport z analizy wykorzystania w komunikacji publicznej przez jednostki samorządu terytorialnego Profilu Zaufanego i platformy usług publicznych ePUAP.

Publikacje dotyczące nowoczesnych wojen informacyjnych oraz pozostałe stanowiące osiągnięcie naukowe służą jako materiał dydaktyczny obrazujący procesy oddziaływania

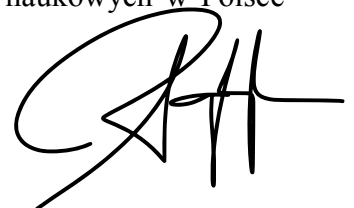
perswazyjnego i mechanizmy przeciwdziałania tymże. Współcześnie bowiem funkcjonujący globalny system informacyjny ze względu na dynamiczny rozwój nowoczesnych technologii informacyjnych, w sposób istotny zmienił oblicze komunikowania międzynarodowego. Poza korzyściami wynikającymi z wymiany informacyjnej, kulturalnej czy gospodarczej, przekształcaniu ulega również struktura globalnego środowiska informacyjnego. Udział nowych podmiotów politycznych w międzynarodowych stosunkach politycznych realizowanych w przestrzeni wirtualnej wymaga zatem poznania mechanizmów sterowania społecznego realizowanego poprzez nowe media oraz wypracowania mechanizmów ochrony krajowej przestrzeni informacyjnej przed obcymi wpływami propagandowymi.

4. OMÓWIENIE POZOSTAŁYCH OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO-BADAWCZYCH

4.1. ZAKREŚLENIE OBSZARU BADAŃ NAUKOWYCH

Moje dotychczasowe zainteresowania badawcze dzielę na trzy komponenty problemowe, do których zaliczam komunikowanie społeczne i strategiczne oraz systemy konstytucyjne, w tym prawa i wolności obywatelskie. Zrealizowane projekty badawcze oraz publikacje zaliczone do komponentów komunikowania społecznego i strategicznego opisałem w części dotyczącej osiągnięcia. **[Wykazy szczegółowe zawierają Zestawienia nr 1 i 2 - komunikacja społeczna oraz Zestawienia nr 9 i 10 - komunikacja strategiczna].**

Istotnym obszarem moich zainteresowań naukowych jest tematyka systemów ustrojowych państw Europy Środkowej i Wschodniej. Interesują mnie systemy konstytucyjne, w tym ustrój administracji publicznej oraz gwarancje obejmujące prawa mniejszości narodowych i prawa wyborcze. Prowadzone przeze mnie badania oraz publikowane na ich podstawie prace koncentrują się wokół analizy funkcjonalnej systemów konstytucyjnych Rumunii, Mołdawii oraz Kosowa, a także państw Grupy Wyszehradzkiej. Zainteresowania naukowe kwestiami dotyczącymi ustrojów konstytucyjnych Rumunii i Mołdawii wynikają z problematyki pracy doktorskiej. Z kolei tematyka Kosowa jest rezultatem rozszerzenia pola badawczego o identyfikację obszarów o kwestionowanej suwerenności w Europie Środkowej i Wschodniej uwzględniających między innymi Naddniestrzańską Republikę Mołdawską (Naddniestrze). Efektem dociekań naukowych poświęconych problematyce ustrojowej są: **monografia autorska, 2 monografie wieloautorskie, 13 rozdziałów w pracach zbiorowych, 2 współredakcje prac zbiorowych, 1 artykuł naukowy oraz 3 opracowania naukowe [Wykaz szczegółowy publikacji zawiera Zestawienie nr 3].** Wyniki badań z zakresu problematyki systemów konstytucyjnych państw Europy Środkowej i Wschodniej upowszechniałem ponadto podczas jednej zagranicznej i pięciu konferencji naukowych w Polsce **[Wykaz zawiera Zestawienie nr 4].**

W ramach działalności naukowej poświęconej problematyce ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych opublikowano: **1 artykuł w czasopiśmie naukowym z listy B, oraz 3 rozdziały w pracach zbiorowych [Wykaz zawiera Zestawienie nr 5].** Ustalenia badawcze obejmujące problematykę ochrony praw człowieka w aspekcie praw mniejszości narodowych i etnicznych prezentowane były podczas trzech konferencji naukowych, w tym jednej zagranicznej **[Wykaz zawiera Zestawienie nr 6].**

Egzemplifikacja zagadnień obejmujących tematykę ustroju administracji publicznej znalazła swój wyraz natomiast w **1 artykule naukowym oraz 4 rozdziałach w pracach zbiorowych, w tym 3 jako autor-współwykonawca projektu badawczego za granicą [Wykaz zawiera Zestawienie nr 7].** Wyniki badań w zakresie ustroju administracji prezentowałem podczas trzech konferencji naukowych, w tym jednej zagranicznej **[Wykaz zawiera Zestawienie nr 8].**

Reasumując, w latach 2011 - 2019 tj. w okresie po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych wyniki badań naukowych ogłosiłem w 49 publikacjach. Sumarycznie Indeks Hirsha (obliczony dla cytowalności moich prac) wynosi:

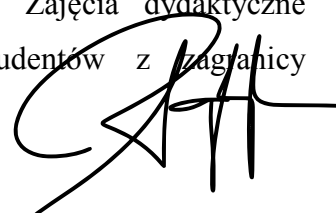
	Wszystkie	od 2014
Cytowania	43	42
h-indeks	3	3
i10-indeks	2	2

Indeks Web of Science - liczba prac 1 (z 2015), liczba cytowań 0

5. INFORMACJE O OSIĄGNIĘCIACH DYDAKTYCZNYCH; WSPÓLPRACY Z INSTYTUCJAMI, ORGANIZACJAMI I TOWARZYSTWAMI NAUKOWYMI; ODBYTYCH STAŻACH ZAGRANICZNYCH ORAZ DZIAŁALNOŚCI POPULARYZUJĄCEJ NAUKĘ.

5.1. OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

W macierzystej uczelni oraz w uczelniach prywatnych prowadzę lub prowadziłem zajęcia w różnych formach dydaktycznych: wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń oraz seminariów licencjackich i magisterskich. Realizowane wykłady były poświęcone zagadnieniom obejmującym komunikację społeczną takim jak: nowe media w komunikowaniu, komunikowanie międzykulturowe, public relations w polityce, propaganda współczesna, dziennikarstwo (warsztat dziennikarski, źródła informacji) oraz zagadnieniom z dziedziny nauk politycznych: organizacje międzynarodowe, geografia polityczna, demografia czy mass media. Zajęcia dydaktyczne z dziedziny politologii prowadziłem w języku angielskim dla studentów z zagranicy

i współfinansowane z programów edukacyjnych Unii Europejskiej. W Uniwersytecie Śląskim od 2011 roku prowadzę również zajęcia dydaktyczne dla studentów korzystających z programu Erasmus i Erasmus Plus z następujących przedmiotów: Mass media in Central& Eastern Europe oraz Modern Public Relations.

Wypromowałem dwadzieścia jeden prac magisterskich oraz pełniłem również funkcję promotora kilkudziesięciu prac licencjackich w Uniwersytecie Śląskim, Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej (od 15 kwietnia 2018 r. Akademia WSB) oraz Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach. Tematyka wypromowanych przeze mnie prac dyplomowych była związana z zagadnieniami stosunków międzynarodowych, komunikowania publicznego, komunikowania międzykulturowego oraz public relations. Część prac przygotowana została w języku angielskim. Byłem inicjatorem nawiązania współpracy naukowej z Uniwersytetem Nanhua w Dalin w Republice Chińskiej (Tajwanie) realizowanej na podstawie porozumienia dwustronnego. Od 2015 roku pełnię funkcję koordynatora współpracy naukowej Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego z Uniwersytetem Nanhua w Dalin na Tajwanie. Realizowana jest ona poprzez wymianę studentów Wydziału Stosunków Międzynarodowych tajwańskiej uczelni, którzy w latach 2015 - 2019 uczestniczyli w zajęciach dydaktycznych prowadzonych w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w liczbie dziewięciorga. W 2014 roku byłem także inicjatorem nawiązania współpracy i wymiany naukowej w ramach programu Erasmus z Wydziałem Nauk Politycznych Uniwersytetu w Bukareszcie.

Ponadto w latach 2013 - 2015 sprawowałam opiekę merytoryczną nad kołem naukowym stosunków międzynarodowych w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej.

5.2. OTRZYMANE NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W 2014 roku otrzymałam nagrodę indywidualną trzeciego stopnia Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach za osiągnięcia naukowe.

5.3. ODBYTE STAŻE ZAGRANICZNE

Dorobek dydaktyczny obejmuje także wykłady, które wygłosiłem podczas wyjazdów naukowych w ramach programów „Erasmus” a następnie „Erasmus Plus” oraz podczas stypendiów naukowych przyznanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Chińskiej na Tajwanie. Tematyka prowadzonych zajęć dydaktycznych dla studentów niemieckich, słowackich, tureckich, rumuńskich, hiszpańskich oraz tajwańskich obejmowała system polityczny Polski, system medialny Polski oraz komunikowanie międzykulturowe. Wykaz wykładów wygłoszonych w zagranicznych ośrodkach naukowych zamieszczono w poniższej tabeli.

Wykłady w zagranicznych ośrodkach naukowych

	miejsce wykładu	data wygłoszenia	miejsce wygłoszenia
1.	Dortmund	25.04 – 01.05.2010	Technische Universität Dortmund
2.	Banska Bystrica	16.05-20.05.2011	Univerzita Mateja Bela
3.	Barcelona	11-17.03.2012	Universitat Autònoma de Barcelona
4.	Stambuł	28.04-04.05.2013	Kadir Has University
5.	Stambuł	20.04-27.04.2014	Kadir Has University
6.	Bukareszt	29.04-04.05.2014	University of Bucuresti
7.	Madrid	18.04-21.04.2015	Universidad Complutense di Madrid
8.	Dalin (Tajwan)	23.09.2015	Nanhua University
9.	Granada	27.04-29.04.2016	Universidad de Granada
10.	Dalin (Tajwan)	30.09.2017	Nanhua University

Opracowanie własne

5.4. UDZIAŁ W KONFERENCJACH NAUKOWYCH

Brałam udział w dwudziestu sześciu konferencjach naukowych - krajowych i krajowych o charakterze międzynarodowym - w tym także w pięciu zagranicznych, wygłaszając referaty w językach: polskim oraz angielskim podczas posiedzeń plenarnych i panelowych. Uczestniczyłam również w czterech specjalistycznych seminariach naukowych związanych z indywidualną współpracą naukową w ramach międzynarodowej sieci badawczej. **[Wykaz wygłoszonych referatów zawierają zestawienia nr: 2, 4, 6, 8, 10 obejmujące upowszechnianie efektów mojej pracy naukowej].**

W 2018 roku na zaproszenie Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Kiszyniowie uczestniczyłam w pracach komitetu organizacyjnego międzynarodowej konferencji naukowej, która poświęcona była stosunkom polsko-mołdawskim i zrealizowana w ramach obchodów setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

5.5. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI, ORGANIZACJAMI I TOWARZYSTWAMI NAUKOWYMI

W 2019 roku recenzowałem dwa artykuły naukowe zgłoszonych do publikacji w czasopiśmie naukowych: Communication Today oraz Polish Political Science Yearbook.

Doświadczenie zawodowe oraz dydaktyczne umożliwiło mi również udział w charakterze eksperta w **czterech projektach** naukowych zagranicą [Wykaz projektów zawiera Zestawienie nr 12].

Na zlecenie Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA przygotowałem natomiast we wrześniu 2018 roku opracowanie naukowe: „Ochrona rumuńskiego dziedzictwa kulturowego za granicą”, które wykorzystano między innymi do planowania merytorycznej działalności instytutu POLONIKA.

Współpracuję okresowo z Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie uczestnicząc w misjach obserwacyjnych wyborów parlamentarnych i lokalnych w Mołdawii oraz na Ukrainie.

Należę do Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej (od 2015 roku) i Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (od 2015 roku). Natomiast w okresie od 2013 do 2017 roku byłem członkiem European Communication Research and Education Association - ECREA.

5.6. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA NAUKĘ

W ramach działalności popularyzującej naukę współpracowałem jako ekspert z redakcjami regionalnych i ogólnopolskich stacji radiowych i telewizyjnych oraz prasowych i internetowych. W latach 2014 - 2015 kilkadziesiąt razy brałem udział w programach radiowych oraz telewizyjnych o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym poświęconych problematyce konfliktu na Ukrainie. Wydarzenia w Kijowie przełomu 2013/2014 komentowałem też dla prasy zagranicznej, głównie rosyjskojęzycznej.

W latach 2011 - 2013 publikowałem dziennikarskie materiały popularno-naukowe w portalu internetowym Nowej Europy Wschodniej poświęcone problematyce Azji Centralnej. Od 2018 roku natomiast publikuję teksty popularno-naukowe na łamach kwartalnika Warsaw Institute Review dotyczące problematyki Europy Środkowej i Wschodniej.

/-/ Robert Rajczyk